

Vállalati felelősségbiztosítás: amikor egy káresemény nem veszélyeztetheti a cég jövőjét

Egy kis- és középvállalkozás életében a vagyonbiztosítás – az iroda, a telephely, a raktárkészlet, a gépek vagy a gépjárműpark védelme – ma már sok esetben magától értetődő. Van azonban egy olyan kockázati terület, amelyről számos vállalkozás még mindig kevés figyelmet fordít, pedig egyetlen váratlan hiba vagy káresemény akár a cég pénzügyi stabilitását is veszélyeztetheti: ez a vállalati felelősségbiztosítás.

A felelősségbiztosítás alapvetően azt szolgálja, hogy egy vállalkozásnak ne kelljen a már megtermelt eredményét, felhalmozott vagyonát vagy működéséhez szükséges pénzügyi tartalékait egy váratlan káresemény miatt kockára tennie.

Mi a felelősségbiztosítás, és miért fontos egy KKV számára?

A Polgári Törvénykönyv általános szabálya szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Egy vállalkozás működése során ilyen kár számos módon keletkezhet: egy munkavállaló hibájából, egy rosszul elvégzett szolgáltatás miatt, egy hibás termék következtében vagy akár egy üzemi baleset során.

A vállalkozás felelőssége nem kizárólag a cégvezető személyes döntéseihez kapcsolódhat. A munkavállalók tevékenysége, a nyújtott szolgáltatások, a gyártott vagy forgalmazott termékek, valamint a vállalkozás mindennapi működése is hordozhat olyan kockázatokat, amelyekből kártérítési igény keletkezhet.

Egy kisebb vállalkozás számára már egy többmillió vagy több tízmillió forintos kárigény is komoly likviditási problémát okozhat. Szélsőséges esetben akár a vállalkozás működésének folytatását is veszélybe sodorhatja.

A megfelelően kialakított felelősségbiztosítás célja, hogy a biztosítási szerződésben meghatározott feltételek-limitek-kizárások mellett a biztosító helytálljon a biztosított vállalkozással szemben érvényesített kárigényekért. Egyes konstrukciók a kárigények mellett esetlegesen felmerült jogi költségekkel kapcsolatban is nyújthatnak fedezetet.

A három legfontosabb felelősségbiztosítási terület KKV-k számára

A vállalkozások kockázatai jelentősen eltérhetnek egymástól. Más fedezetre lehet szüksége egy építőipari kivitelezőnek, egy informatikai szolgáltatónak, egy könyvelőirodának vagy egy termékeket gyártó cégnek. A legtöbb KKV esetében azonban az alábbi felelősségbiztosítási területek közül legalább egy vizsgálata indokolt.

1. Általános és tevékenységi felelősségbiztosítás

Ez a fedezet a vállalkozás mindennapi működésével vagy tevékenységével összefüggésben harmadik személyeknek okozott személyi sérüléssel vagy dologi károkra nyújthat védelmet.

Ide tartozhat például egy ügyfél, üzleti partner, beszállító vagy akár egy járókelő által elszenvedett kár is, amennyiben annak megtérítéséért a vállalkozás jogszabály vagy szerződés alapján felelőssé tehető.

Példa: Egy szakipari vállalkozás felújítási munkát végez egy irodaházban. A kivitelezés során megsérül egy vízvezeték, és az elfolyó víz eláztatja az épület alattuk található informatikai cégének szerverhelyiségét. A helyreállítás, a megrongálódott berendezések és az üzemszünet miatt jelentős kár keletkezik.

Megfelelő felelősségbiztosítás nélkül a kivitelező vállalkozásnak a megállapított kártérítési kötelezettséget saját pénzügyi forrásaiból kellene teljesítenie.

2. Szolgáltatói és szakmai felelősségbiztosítás

A szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknál nem feltétlenül egy fizikai baleset jelenti a legnagyobb kockázatot. Egy szakmai hiba, mulasztás, hibás tanács vagy nem megfelelő teljesítés is jelentős pénzügyi veszteséget okozhat az ügyfélnek.

Ez különösen fontos lehet például informatikai fejlesztők, könyvelők, tervezőmérnökök, tanácsadók, mérnökirodák és más szakértői szolgáltatást nyújtó vállalkozások esetében.

Példa: Egy informatikai cég webáruházat fejleszt egy kereskedelmi vállalkozás számára. Egy programhiba miatt a rendszer a kiemelt értékesítési időszakban leáll, ezért a megrendelő jelentős bevételtől esik el, és kártérítési igényt érvényesít a fejlesztővel szemben.

Fontos azonban, hogy a szakmai felelősségbiztosítások fedezete jelentősen eltérhet. Az elmaradt haszon, a tisztán pénzügyi veszteség, a szerződésszegésből eredő igény vagy az adatvesztés például nem minden konstrukcióban és nem azonos feltételekkel biztosított.

3. Termékfelelősség-biztosítás

A termékfelelősség-biztosítás elsősorban gyártó, feldolgozó, importőr vagy termékeket forgalmazó vállalkozások számára lehet fontos. A termék hibájából eredő, harmadik személyeknek okozott személyi sérüléssel vagy dologi károk esetén nyújthat fedezetet.

Bár a termékfelelősség-biztosítás általánosságban nem minden vállalkozás számára kötelező, számos tevékenységnél a kockázat nagysága miatt a tudatos vállalati kockázatkezelés fontos eleme lehet.

Példa: Egy bútorgyártó vállalkozás által készített irodai szék egy hibás alkatrész miatt használat közben összeroppan. A felhasználó súlyos sérülést szenved, és kártérítési igényt érvényesít a felelős vállalkozással szemben.

A megfelelő biztosítás a szerződésben meghatározott feltételek szerint fedezetet nyújthat például a személyi sérülésből eredő kártérítési igényekre, a keresetkiesésre vagy más, jogszerűen érvényesített károkra.

Mire figyeljen egy cégvezető a biztosítás megkötésekor?

A megfelelő felelősségbiztosítás kiválasztása nem azzal kezdődik, hogy melyik ajánlat rendelkezik a legalacsonyabb éves díjjal.

Első lépésként azt érdemes felmérni, hogy a vállalkozás tevékenysége, ügyfélköre, szerződéses kötelezettségei, árbevétele, működési területe és üzleti folyamatai alapján milyen károk következhetnek be, és ezek mekkora pénzügyi terhet jelenthetnének.

A megfelelő kártérítési limit

A biztosítási összeg meghatározásakor nem célszerű kizárólag a biztosítás díjából kiindulni. Érdemes végiggondolni a vállalkozás szempontjából reálisan előforduló legsúlyosabb káreseményt.

Egy kisebb értékű szolgáltatás hibája is okozhat jelentős következménykárt. Egy építőipari hiba, egy nagy értékű gép megrongálódása vagy egy súlyos személyi sérülés esetén a kár összege jóval meghaladhatja azt a fedezeti limitet, amely első pillantásra megfelelőnek tűnt.

Ezért fontos az éves és a káreseményenkénti biztosítási limitek együttes vizsgálata.

A tevékenységi kör pontos meghatározása

A biztosítás csak akkor tud megfelelő védelmet nyújtani, ha a vállalkozás tényleges tevékenysége pontosan szerepel a szerződésben.

Egy cég idővel új szolgáltatást vezethet be, új terméket kezdhet forgalmazni vagy új piacra léphet. Ha ezek a változások nem kerülnek átvezetésre a biztosításban, előfordulhat, hogy egy későbbi káresemény nem vagy csak korlátozottan tartozik a fedezet körébe.

A biztosítás rendszeres felülvizsgálata ezért legalább olyan fontos lehet, mint az eredeti szerződés megkötése.

Területi hatály

Ha a vállalkozás külföldi ügyfeleknek dolgozik, külföldre exportál, vagy szolgáltatásait más országban is nyújtja, a kizárólag magyarországi területi hatály nem feltétlenül elegendő.

Ilyen esetben szükség lehet európai vagy szélesebb területi fedezetre. Az Egyesült Államok és Kanada egyes biztosítási konstrukciókban külön elbírálás alá eshet, ezért a területi hatályt minden esetben az adott szerződés feltételei alapján kell vizsgálni.

Munkáltatói felelősség

A munkavállalókat érintő kockázatokról sem szabad megfeledkezni. Ha egy dolgozót a munkaviszonyával összefüggésben baleset vagy más kár ér, és a munkáltató kártérítési felelőssége megállapítható, a munkáltatóval szemben kártérítési igény merülhet fel.

A munkáltatói felelősségbiztosítás az ilyen típusú, munkavállalókkal szembeni kártérítési kötelezettségek kezelésében nyújthat segítséget, a szerződésben meghatározott feltételek szerint.

Fontos különbséget tenni a munkavállalói kártérítési igények és a hatósági szankciók között: a biztosítások fedezete jellemzően nem azonos ezekre a területekre, és a hatósági bírságok általában nem tekinthetők a felelősségbiztosítás által automatikusan fedezett kárnak.

A jó biztosítás nem a legolcsóbb, hanem a vállalkozásra szabott

A felelősségbiztosítás értékét nem kizárólag az éves díja határozza meg. Egy olcsó, de alacsony limitű vagy túl szűk fedezetet nyújtó szerződés egy komoly káreseménynél kevés segítséget jelenthet.

A megfelelő konstrukció kialakításakor érdemes figyelembe venni többek között:

- a vállalkozás tényleges tevékenységét;
- az ügyfelek és üzleti partnerek körét;
- a szerződésekben vállalt felelősségi kötelezettségeket;
- az árbevétel és az üzleti projektek nagyságrendjét;
- a lehetséges személyi, dologi és pénzügyi károkat;
- a szükséges biztosítási limiteket;
- az önrész mértékét;
- a területi hatályt;
- valamint a szerződésben szereplő kizárásokat és korlátozásokat.

Összegzés

A vállalati felelősségbiztosítás nem felesleges kiadás, hanem a tudatos vállalati kockázatkezelés egyik fontos eszköze.

Segíthet megvédeni a vállalkozás pénzügyi stabilitását, a korábban megtermelt eredményt és a működéshez szükséges vagyont akkor, amikor egy emberi hiba, műszaki probléma vagy váratlan káresemény jelentős kártérítési igényt eredményez.

A megfelelő felelősségbiztosítás emellett lehetővé teheti, hogy a vállalkozás nagyobb volumenű vagy összetettebb projekteket is magabiztosabban vállaljon, különösen akkor, ha egy üzleti partner vagy megrendelő szerződéses feltételként írja elő a megfelelő biztosítási fedezet meglétét.

Fontos ugyanakkor, hogy a felelősségbiztosítás nem jelent korlátlan védelmet. A biztosító helytállása minden esetben a biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási eseményektől, fedezeti limitektől, önrésztől és kizárásoktól függ.

Ezért a legfontosabb kérdés nem csupán az, hogy rendelkezik-e a vállalkozás felelősségbiztosítással, hanem az is, hogy a meglévő fedezet valóban megfelel-e a cég aktuális tevékenységének és tényleges kockázatainak.

Lévai Tamás
minősített pénzügyi, befektetési és biztosítási tanácsadó
iparkamarai tanácsadó